

פרשת וילך

בראש התיבה ולא בטעם המשרת שנהוג להניח אותו בסוף התיבה.¹⁹⁷

- "לָקַחְתָּ" (לא, כו) - הלמד בקמץ ולא בשוא, כמו זין של "זָכוֹר" (שמות כ, ח), שין של "שָׁמֹר" (דברים ה, יב), והא של "הִלְלוּ" (בראשית ח, ה).¹⁹⁸
- "בְּעוֹדְנִי" (לא, כז) - הנון בדגש שלא כמנהג כי אין מנהג הסיומת "ניי" להיות דגושה, אבל באה דגושה בכמה מקומות¹⁹⁹, גם בפעלים וגם בתארים כמו "אינני", "ממנני".
- "וְאֶדְבַּרְתָּ בְּאָזְנֵיהֶם" (לא, כח) - הבית רפה בראש מילה לאחר אהוויי.
- "וְקִרְאתָ אֶתְכֶם הַרְעֵה" (לא, כט) - התיו של "וקראת" תמורת הא ומשפטו וקרא.²⁰⁰

- "כִּי אָתָּה תָּבוֹא אֶת־הָעַם הַזֶּה" (לא, ז) - הבית של "תבוא" בחולם,¹⁹³ שלא כמו בהמשך "כִּי אָתָּה תָּבִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (פסוק כג) שהבית בחיריק.
- "לִרְאוֹת אֶת־פְּנֵי" (לא, יא) - הלמד בצירי והריש בקמץ ולא לראות בחיריק ושוא.
- "וַיִּרְאוּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֵיהֶם" (לא, יב) - אין לטעות ולומר "אלקיהם" בכינוי להם.¹⁹⁴
- "אֶל־הַיַּבֵּשׁ הָאֲרָצִי" (לא, טז) - יש העמדה בנון והכף בפתח לפי שהוא סמוך עניין ואף על פי כן לא נשתנה הצירי לשוא.¹⁹⁵ ופרשיי גויי הארץ. ר"ל כאילו כתוב אלהי גויי הארץ.¹⁹⁶
- "וַיַּהַפֵּר אֶת־בְּרִיתִי" - הפה בצירי ולא בפתח כפי שמופיע בטעות בחלק מהחומשים הישנים.
- "וַיַּסְתֵּר־תִּי" (לא, יז) - מלרע. "פְּנֵי מִזְהָם" - הפה רפה אע"פ שהיא בראש מילה מפני שהיא לאחר אהוויי.
- "וְלִמְדָה אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל" (לא, יט) - במפיק הא, כאילו כתב ולמד אותה (את השירה) את בני ישראל. וכן "שִׁמְרָה בְּפִיהֶם" - במפיק הא ולכן הבית שאחריה דגושה.
- "וַיְהִי" (לא, כא) - כתב המ"ש שאין ביוד תלשא וכן "וְעִנְתָּה" - כתב שאין בתיו תלשא. ושניהם ודאי מלרע ולא ר"ל שהם מלעיל שאם כן היה כותב בפשטות שהם מלעיל. אלא ר"ל על הטעמים תרסא ותלשא שמבחינים ביניהם ע"פ מקומם אם הטעם בא בתחילת התיבה או בסופה. ובא לומר שהם בטעם המפסיק שמשניהם שנהוג לשים אותו

¹⁹³ ומילת "את" כאן פירושה "עם" כמו במקומות רבים אחרים.
¹⁹⁴ מאחר שכתוב לפני כן שהם ישמעו ילמדו ויראו היה מן הראוי לכאורה לכתוב אלוקיהם שלהם. ולא אלוקיהם שלכם אתם.
¹⁹⁵ ע"פ המנחת שי.
¹⁹⁶ ומסביר הרא"ש בעבור שהם כנכרים נחשבים בארץ שאין הארץ שלהם שכבר נזורה עליהם שיגרשו משם לכן נקראים "גויי" הארץ בשם "נכר" ארץ. ועיין בדקדוקי רש"י, ובשפ"ח בשם המהר"י, וכיוצא בכתב הרוהו בהבנת המקרא.

¹⁹⁷ ממז"ר הרב יוסף זליכה שליט"א.
¹⁹⁸ ע"פ רש"י ז"ל, והיינו שיקחו תמיד תחת ידם ס"ת כולו כמו שכתובה. ע"פ שו"ת כתב סופר או"ח סימן כ. וע"ע במאמר לעיל בפרשת כי תצא על המקור.
¹⁹⁹ עיין ברד"ק ירמיהו נ, מד ובמכלול ליק. דף לה.
²⁰⁰ רד"ק בשורשים, שורש "קרא", וע"ע בפירוש אבן-עזרא (הארוד) על מילת "וְקִרְאתָ" (שמות ה, טז).

